

Jeg skal strax sige, at jeg ikke har Noget imod Lovforslaget § 2; jeg finder, at den Frihed, der deri antydes, er naturlig, og jeg skulde ønske, at det snarest muligt maatte blive afgjort, at ethvert Sogns Kirkegaard saaledes kunde benyttes af en Præst, der ikke hører til Menigheden. Hvad derimod § 1 angaaer, kan jeg ikke nægte, at jeg i den seer Udtalelsen af en ganske ny Grundsætning; thi medens Loven af 4de April 1855 gjør de Vedkommende, som vilde slutte sig til en anden Præst, det til Pligt at komme til ham, at henvende sig til ham, saa vil jo denne Lov bringe det dertil, at Sognepræsten kommer til dem, som søge ham. Deri forekommer det mig ligger en Udtalelse af den Grundsætning, at samtlige Landets Præster saa at sige kunne betragte sig som at være meer eller mindre anstillede ved samtlige Landets Kirker; det synes mig, at der ikke deri ligger Udtalelsen af en Grundsætning, som ligner den, der ligger til Grund for Loven af 4de April 1855 om Sognebaandets Opøsning, men derimod en Udtalelse af den Grundsætning, at Sognebaandet skal betragtes som aldeles opløst og hævet. Det er maaskee mere et Tankeexperiment end Noget, der i Virkeligheden vil finde Sted, men hvis saaledes samtlige Landets Præster skulde betragte sig som kaldede med lige Ret til Landets forskjellige Menigheder, saa vilde det under en videre Udvikling af de forskjellige religiøse kirkelige Anstuelser dog vistnok mange Steder blive Tilfældet, at Menigheden og Præsten ikke mere vare knyttede til hinanden ved det naturlige Baand, der nu bestaaer imellem dem derved, at en Præst er kaldet til en bestemt Menighed, Noget, der jo ogsaa er udtalt i Ordinationshandlingen, men at det vilde blive tvivlsomt, til hvilken Præst de forskjellige Medlemmer af en Menighed hørte, paa hvilke Steder en Præst havde de forskjellige Dele af sin Menighed. Det vilde medføre adskillige praktiske Banstueligheder, det vilde medføre, at en Præst, saa at sige, ikke ret vidste, hvad Menighed han havde; han kunde ikke ganske sikkert forlade sig paa det eneste Document, der nu giver ham et Vidnesbyrd om, hvem han har i sin Menighed, nemlig Communionsbogen.

Communionsbogen er efter min Overbeviisning det rette Document for en Præst til at have Kundskab om, hvo der ere knyttede til ham og betragte sig som hans Menighed, men da det jo nu er overladt til de Vedkommende, med korte Mellemrum at stifte Anstuelser om, til hvilken Præst de vilde begive sig, hvilken Præst de vilde have, saa vilde det medføre, at Præsten ikke mere i Communionsbogen havde et Vidnesbyrd om, hvo der hørte til hans Menighed, Noget, det dog altid maa være af Betydning for en Præst at vide og at vide tilfulde.

En Hovedbetænkelse mod det foreliggende Forslags § 1 kunde jeg unægtelig ogsaa søge i den vistnok utvivlsomme Omstændighed, at der, saavidt jeg veed, ikke foreligger nogen almindeligere Udtalelse, hverken fra Menighederne eller fra Lærerstand, om en saadan Lovs Nødvendighed; uagtet jeg vistnok veed, hvorledes de religiøse Anstuelser om kirkelige Differentser i Almindelighed gestaltede sig, saa er det mig dog ikke bekendt, at der er fremkommet nogen videre, gyldigere og bredere Udtalelse fra Menigheden eller fra Lærerstand om en saadan Lovs Nødvendighed, og det forekommer mig at være et Moment, der bør tages i Betragtning. Det forekommer mig ikke hensigtsmæssigt paa det kirkelige Gebeet at fremkalde Friheder, hvortil der ikke synes at have vilst sig nogen stor Trang. Men trods denne Hovedbetænkelse og trods mindre Betænkelse, saasom med Hensyn til Brugen af Kirkens vasa sacra eller Spørgsmaalet om, hvorledes der skulde forholdes med Kirkens Reenholdelse, og Sigt, jeg siger, trods alle disse større og mindre Betænkelse, som jo ere blevne vidtløftig fremsatte under denne Sags tidligere Behandling, og som jeg ikke nu skal gjentage og derved spille Tiden, skal jeg dog hittede mig til Gunst for Forslaget, idet jeg haaber, at denne Frihed dog ikke vil medføre større Ulemper, end der ere forbundne ved enhver Frihed, hvorimod Goderne mange Gange vise sig at være langt større, end de formodes eller forudsættes at være.